

REFERAT FRA MEDLEMSMØTE 5. JANUAR 2021

Møtet ble avviklet som Teamsmøte på grunn av smittefaren fra covid – 19.
18 medlemmer deltok.

Ivanna Baturynska og Oleksandr Semeniuta holdt foredrag om Ukraina og utfordringer i landet.
President Torbjørn Skogsrød ledet møtet.
Treminuttersinnlegget var ved Ola Rongen

Ivanna Baturynska og Oleksandr Semeniuta studerte ved polyteknisk institutt i Kiev, kom senere til Gjøvik, der de fullførte studiene med en doktorgrad. Nå er de ansatt ved NTNU.

Ukraina ligger bare en flyreise på ca tre timer fra Norge. Det har nest størst areal i Europa og 41 millioner innbyggere. 10 millioner bor i Kiev. Siden vikingtida har skandinaver hatt kontakt med området. Ukrainerne har gjennom historien sjelden hatt sin egen stat, stundom har landet vært delt mellom Østerrike, Polen/Litauen og Russland, eller det har vært del av Russland/Sovjet. Fra 1991 har det vært egen stat. Landskapet er veldig variert, og kulturelt er vestdelen sentraleuropeisk, mens østdelen tenderer mer mot Russland. I øst bor det og en del etniske russere. I Hviterussland og Ukraina var mye likt, men nå er Hviterussland sterkt russifisert.

Økonomien er preget av råvareproduksjon dvs gruvedrift, tungindustri og landbruk. I sovjettiden hadde landet rollen som hovedleverandør av mat til imperiet.

Overgangen fra sovjetisk planøkonomi til markedsøkonomi var smertefull, både individuelt og på bransjenivå. Noen ble enormt rike, samtidig som mange ble fattige. Mange mistet arbeidet sitt. Viktige næringer i dag er tungindustri (metallurgi, luftfart, kjemisk industri), jordbruk og informasjonsteknologi med vekt på outsourcing-tjenester.

Utdanningssystemet er godt, men har anstrengt økonomi. Kravene til studentene er knallharde, og tildeling av stipend er prestasjonsavhengig. Mens mange i Norge nøyer seg med lavere grad, søker ukrainere mot topputdanning. Derfor har landet en høykompetent yngre arbeidsstyrke.

Landet har store utfordringer ved siden av en ulmende krig i øst og okkupasjon av deler av landet. Korrupsjonen er systemisk. Man møter den i politikken, rettsvesenet, næringslivet, helsevesenet og utdanningssystemet. Det henger sammen med den generelt lave tilliten til de med makt, som igjen skyldes at landet gjennom så å si hele historien har blitt styrt av noen som utnytter dem. «Staten er min fiende.» En naturlig erfaring er da at man må stole på seg selv, og bruke de metodene som fører fram. Man kan ikke stole på stat, banker, forsikringsselskaper, domstoler og et kronglete lovverk. En avmechtig stat lykkes også dårlig med å gjøre forbedringer. Frivillige organisasjoner må ta på seg samfunnsansvar, som f. eks. støtte til militære i østområdene, eller kampen mot covid -19.

- Mulige handlinger for et bedre samfunn er:
- Støtte frivillige organisasjoner
- Fasilitere utveksling i høyere utdanning
- Fasilitere utvikling av framtidige ledere
- Lobbyere forenkling av lovverket